

[Avaleht](#) > ... > [Raha/Rahalised Nõuded](#) > [Hagi Tagamine Nõude Puhul ELi Liikmesriikides](#) > [Latvia](#)

Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Läti

1 Millised on abinõude eri liigid?

Läti õigusaktide kohaselt võib enne lõpliku otsuse tegemist kasutada esialgse õiguskaitse ja hagi tagamise abinõusid eesmärgiga tagada tegelik või potentsiaalne nõue või tagada vaidlusaluste intellektuaalomandi õiguste kaitse või tagada tõendid. Nende meetmete võtmise võib ette näha ainult kohus ja seda tehakse huvitatud isiku taotluse alusel. Menetlus on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seaduses (*Civilprocesa likums*).

Nõude tagamiseks on hagiavalduse esitamise ajal või enne seda kättesaadavad järgmised meetmed:

- kostjale kuuluva vallasvara või talle kuuluvate rahaliste vahendite arestimine;
- vastava vallasvara registrisse või mis tahes muusse avalikku registrisse keeldu sisaldava märke tegemine (*aizlieguma atzīme*);
- kinnistusraamatusse või laevaregistrisse märke tegemine nõude tagamise kohta;
- laeva arestimine seoses merinõudega;
- keeld, millega ei lubata kostjal teha teatavaid toiminguid;
- kolmandatelt isikutelt saada olevate maksete arestimine, sealhulgas krediidasutustes ja muudes finantseerimisasutustes hoitavate rahaliste vahendite arestimine;
- täitmisele pööramise edasilükkamine (hõlmab kohtutäituritele kehtestatavat keeldu anda kohtuasjas tehtud otsuse alusel raha või vara võlausaldajale või võlgnikule või vara müügi peatamist).

Nõuet on võimalik tagada ainult juhul, kui tegemist on varalise nõudega.

Kui nõude tagamiseks tehakse vallasvara- või muusse avalikku registrisse keelumärke, peab otsus sisaldama registrisse kantava keelu liiki.

Kui kohtuasja ese on vallas- või kinnisvara omandiõigus või kui kohtuasja abil soovitakse saada kinnitust omandiõigusele, võib nõude tagamiseks arestida vaidlusaluse vallasvara või teha kinnistusraamatu asjakohasesse kinnisvara käsitlevasse ossa keeldu käsitleva märke.

Kui kohtuasja ese on rahaline nõue, võib nõude tagada kinnisvaraga, tehes kinnistusraamatu asjakohasesse kinnisvara käsitlevasse ossa märke pandiõiguse (*ķīlas tiesības atzīme*) kohta.

Kui kohtuasja ese on kinnisvaraga seotud asjaõigus, võib nõude tagamiseks teha kinnistusraamatu asjakohasesse kinnisvara käsitlevasse ossa märke koormatise (*apgrūtinājuma atzīme*) kohta.

Laeva võib arestida ainult merinõude korral.

Vara müüki ei tohi peatada juhul, kui nõue puudutab raha sissenõudmist.

Kolmandatelt isikutelt saada olevate maksete arestimine, sealhulgas krediidasutustes ja muudes finantseerimisasutustes hoitavate rahaliste vahendite arestimine ei ole lubatud juhul, kui nõue on seotud kahju

hüvitamisega, mille kohta teeb otsuse kohus.

Intellektuaalomandiga seotud vaidluste korral on võimalik kasutada järgmisi esialgse õiguskaitsse abinõusid:

- sellise vallasvara arestimine, millega seoses on väidetavalt rikutud intellektuaalomandi õigusi;
- kohustus kutsuda turult tagasi toode, millega seoses on väidetavalt rikutud intellektuaalomandi õigusi;
- keeld, mille kohaselt ei tohi teatavaid toiminguid teha kostja või isikud, kes osutavad teenuseid, mida kasutatakse intellektuaalomandi õiguste rikkumiseks, või isikud, kes võimaldavad selliste rikkumiste toimepanemist.

Tõendite tagamine

Kui isikul on alust arvata, et talle vajalike tõendite esitamine võib muutuda võimatuks või keeruliseks, võib ta paluda tagada sellised tõendid.

Tõendite tagamise avalduse võib esitada menetluse mis tahes etapis ja isegi enne hagiavalduse esitamist kohtule.

Enne hagiavalduse esitamist võib tõendid tagada see piirkondlik kohus (*rajona tiesa*) või linnakohus (*pilsētas tiesa*), kelle tööpiirkonnas asub tagatavate tõendite allikas. Kui hagiavaldus on juba esitatud, võib tõendid tagada asja menetlev kohus.

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

2.1 Menetlus

Nõude tagamine

Kohus või kohtunik võib hageja põhjendatud avalduse alusel hagi tagada, kui on alust arvata, et tagamata jätmine võib raskendada kohtuotsuse täitmist või selle võimatuks teha. Nõuet on võimalik tagada ainult juhul, kui tegemist on varalise nõudega. Hagi tagamise avalduse võib läbi vaadata menetluse mis tahes etapis ja isegi enne hagiavalduse esitamist kohtule.

Hagi tagamise avalduses tuleb märkida:

- selle kohtu nimi, kellele avaldus esitatakse;
- hagi tagamist taotleva isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ja registreeritud elukoht või selle puudumise korral tegelik elukoht; juriidiline isik peab märkima nime, registreerimisnumbri ja asukoha. Kui hagi tagamist taotleb isik lepib kohtuga kokku, et suheldakse elektrooniliselt, ja kui ta on kantud tsiviilkohtumenetluse seaduse paragrahvi 56 lõikes 2³ olevate isikute/üksuste loetellu, tuleb märkida ka e-posti aadress, ning juhul, kui ta on registreeritud kohtuga suhtlemise elektroonilises süsteemis, ka registreeringu viitenumber. Hagi tagamist taotleb isik võib lisaks sellele esitada kohtuga suhtlemiseks veel ühe aadressi;
- vastaspoole ja kolmanda isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ja registreeritud elukoht või selle puudumise korral tegelik elukoht; juriidiline isik peab märkima nime, registreerimisnumbri ja asukoha. Kui on teada, siis tuleb märkida vastaspoole isikukood või registreerimisnumber;
- hagi tagamist taotleva isiku esindaja (kui hagiavalduse esitab esindaja) ees- ja perekonnanimi, isikukood ja aadress kohtuga suhtlemiseks; juriidiline isik peab märkima nime, registreerimisnumbri ja asukoha. Kui hagi tagamist taotleva isiku esindaja, kelle registreeritud elukoht või aadress kohtuga suhtlemiseks on Lätis, lepib kohtuga kokku, et suheldakse elektrooniliselt, tuleb märkida ka e-posti aadress ning juhul, kui ta on registreeritud kohtuga suhtlemise elektroonilises süsteemis, ka registreeringu viitenumber. Kui hagi tagamist taotleva isiku esindaja registreeritud elukoht või aadress kohtuga suhtlemiseks ei ole Lätis, peab ta samuti märkima e-posti aadressi ja registreeringu viitenumbri kohtuga suhtlemise elektroonilises süsteemis. Kui hagi tagamist taotleva isiku esindaja on advokaat, tuleb märkida tema e-posti aadress;
- hagi ese;
- hagi hind;
- soovitatav hagi tagamise abinõu;
- asjaolud, millega hagi tagamist taotleb isik põhjendab nõude tagamise vajadust.

Avaldusega tagada nõue enne hagiavalduse kohtule esitamist tuleb pöörduda selle kohtu poole, kes peaks hakkama menetlema seda kohtuasja. Kui pooled on kokku leppinud, et vaidluse lahendamine toimub vahekohtus, esitatakse avaldus võlgniku või võlgniku vara asukoha järgsele üldkohtule.

Vara müüki ei tohi peatada juhul, kui nõue puudutab raha sissenõudmist.

Kolmandatelt isikutelt saada olevate maksete arestimine, sealhulgas krediidasutustes ja muudes finantseerimisasutustes hoitavate rahaliste vahendite arestimine ei ole lubatud juhul, kui nõue on seotud kahju hüvitamisega, mille kohta teeb otsuse kohus.

Kui kohus arutab ühe menetlusosalise avaldust, võib ta asendada avalduses märgitud vahendid nõude tagamiseks muude vahenditega.

Potentsiaalne hageja võib esitada nõude tagamise avalduse isegi enne hagiavalduse kohtule esitamist ja isegi enne kohustuse täitmise tähtaja saabumist, kui võlgnik kohustuse täitmisest hoidumise eesmärgil kõrvaldab või võõrandab oma vara, vabastab oma elukoha sellest võlausaldajat teavitamata või teeb muid toiminguid, mis annavad alust arvata, et võlgnik ei toimi heauskselt. Kui potentsiaalne hageja esitab nõude tagamise avalduse enne hagiavalduse esitamist, peab ta esitama tõendid oma õiguste kohta ja põhjendama nõude tagamise vajadust.

Kohus või kohtunik teeb nõude tagamise avalduse kohta otsuse hiljemalt järgmisel päeval, teavitamata sellest eelnevalt kostjat või teisi huvitatud isikuid. Otsuse tegemisel võtab kohus või kohtunik arvesse esmapilgul usutavaid ametlikke õiguslikke aluseid. Kui nõude tagamise avaldus rahuldatakse, võib kohus või kohtunik nõuda, et hageja annaks tagatise mis tahes sellise kahju hüvitamiseks, mida nõude tagamise meetmetega võidakse kostjale tekitada, kandes konkreetse summa kohtutäituri deposiidikontole.

Kui tehakse otsus tegeliku või potentsiaalse nõude tagamiseks, väljastab kohus täitekorralduse (*izpildu raksts*), mis tuleb edastada täitmiseks vannutatud kohtutäiturile (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Nõue on tagatud päevani, mil jõustub lõplik kohtuotsus. Kui asja kohtulikult ei arutata või menetlus lõpetatakse, tühistatakse kohtuotsusega nõude tagamise meede. Nõue on tagatud päevani, mil jõustub kohtuotsus. Kui kohus jätab hagiavalduse rahuldamata, tühistatakse kohtuotsusega ka esialgse õiguskaitse abinõud.

Kui esialgse õiguskaitse abinõude võimaldamise otsus tehakse enne hagiavalduse esitamist kohtule ja hagiavaldust kohtu määratud tähtajaks tegelikult kohtule ei esitatagi, võib kohtunik otsustada tühistada esialgse õiguskaitse abinõud potentsiaalse hageja või mõne teise huvitatud isiku või potentsiaalse kostja avalduse alusel.

Esialgse õiguskaitse abinõud

Kui on alust arvata, et isiku intellektuaalomandi õigusi rikutakse või neid võidakse rikkuda, võib kohus hageja põhjendatud avalduse alusel näha ette esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise. Esialgse õiguskaitse abinõude avalduses peavad olema ära märgitud rakendatavad esialgse õiguskaitse abinõud (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 250.¹⁰).

Esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise avalduse võib esitada menetluse mis tahes etapis ja isegi enne hagiavalduse esitamist kohtule.

Kohus või kohtunik teeb otsuse esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise kohta kümne päeva jooksul alates avalduse saamisest või menetluse algatamisest, kui esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise avaldus esitati koos hagiavaldusega.

Kui viivitus võib põhjustada pöördumatut kahju intellektuaalomandi õigusi omavale isikule, peab kohus või kohtunik tegema otsuse esialgse õiguskaitse võimaldamise kohta hiljemalt avalduse kättesaamisele järgneval päeval, teavitamata sellest eelnevalt kostjat ja teisi huvitatud isikuid. Kui esialgse õiguskaitse abinõude rakendamist võimaldav otsus tehakse kostja või mis tahes teiste huvitatud isikute kohalolul, teavitatakse neid otsusest hiljemalt otsuse täitmisele pööramise ajal.

Kui kohus või kohtunik otsustab rahuldada nõude tagamise avalduse enne seda, kui esitatakse hagiavaldus, võib kohus või kohtunik nõuda hagejalt, et ta annaks tagatise mis tahes kahju hüvitamiseks, mis võib kostjale või teenuseosutajale tekkida esialgse õiguskaitse abinõude tõttu, kandes konkreetse rahasumma kohtutäituri

deposiidikontole või andes samaväärse garantii.

Hageja avalduse alusel võib kohus asendada varem ette nähtud esialgse õiguskaitse abinõud muude meetmetega.

Esialgse õiguskaitse abinõud võib tühistada sama kohus huvitatud isiku avalduse alusel.

Kui kohus jätab hagiavalduse rahuldamata, tühistatakse sellekohase kohtuotsusega ka esialgse õiguskaitse abinõud. Esialgse õiguskaitse abinõud jäävad jõusse päevani, mil jõustub kohtuotsus.

Kui asja kohtulikult ei arutata või menetlus lõpetatakse, tühistatakse kohtu otsusega esialgse õiguskaitse abinõud. Esialgse õiguskaitse abinõud jäävad jõusse päevani, mil jõustub kohtuotsus.

Kui esialgse õiguskaitse abinõude võimaldamise otsus tehakse enne hagiavalduse esitamist kohtule ja hagiavaldust kohtu määratud tähtjaks kohtule tegelikult ei esitatagi, võib kohtunik otsustada tühistada esialgse õiguskaitse abinõud potentsiaalse hageja või mõne teise huvitatud isiku või potentsiaalse kostja avalduse alusel.

Kui esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise avaldus esitatakse koos hagiavaldusega, tuleb esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise otsus täitmisele pöörata 30 päeva jooksul alates otsuse tegemise päevast. Asjaolu, et otsuse peale on esitatud edasikaebus (*blakus sūdzība*), ei takista otsuse täitmisele pööramist.

Otsus, millega nähakse ette esialgse õiguskaitse abinõude rakendamine põhjusel, et viivitus võib tekitada pöördumatut kahju intellektuaalomandi õiguste omanikule, pööratakse täitmisele pärast seda, kui hageja on tasunud kohtu või kohtuniku määratud summa kohtutäituri deposiidikontole või andnud samaväärse garantii. Täitedokument toimetatakse kätte pärast kindlaksmääratud summa laekumist või samaväärse garantii saamist.

Otsus, millega nähakse ette esialgne õiguskaitse sellise vallasvara arestimise näol, millega väidetavalt rikutakse intellektuaalomandi õigusi, pööratakse täitmisele vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud menetlusele, mis käsitleb sissenõude pööramist vallasvarale.

Sellise otsuse, millega nähakse ette esialgne õiguskaitse, kehtestades keelu teatavate toimingute teostamiseks või kohustuse kutsuda turult tagasi kaubad, millega intellektuaalomandi õigusi väidetavalt rikutakse, pöörab täitmisele kohtutäitur ning sellest antakse teada kostjale või mis tahes teistele huvitatud isikutele allkirja vastu või tähtkirjaga.

Kui esialgse õiguskaitse abinõu tühistatakse, pöörab tühistamise otsuse täitmisele see kohtutäitur, kes pööras täitmisele otsuse, millega algelt selline abinõu ette nähti.

Kui esialgse õiguskaitse abinõu tühistatakse, pöörab tühistamise otsuse täitmisele see kohtutäitur, kes pööras täitmisele otsuse, millega algelt selline abinõu ette nähti.

Tsiviilkohtumenetluse seaduse 30.⁵ peatükis nähakse ette ka esialgse õiguskaitse abinõud kaitseks vägivalla eest.

Esialgse õiguskaitse vägivalla eest võib ette näha seoses lahusasjadega või abielu kehtetuks tunnistamise asjadega, isikukahjust tulenevate kohtuasjadega, elatise sissenõudmiseks algatatud kohtuasjadega, ühise kodu jagamiseks algatatud kohtuasjadega või ühise kodu kasutamise tingimuste täpsustamiseks algatatud kohtuasjadega, kui pooled elavad samas majapidamises, ning eestkoste ja suhtlusõigusega seotud kohtuasjadega.

Avalduse esialgse õiguskaitse saamiseks vägivalla eest võivad esitada abikaasad või eksabikaasad; lapse ja vanema suhtes olevad isikud; isikud, kelle vahel on või on olnud eestkostja ja eestkostetava suhted või mis tahes muud perekonnavälised hooldussuhted; isikud, kes on sugulus- või hõimlussuhtes; isikud, kes elavad või on elanud samas majapidamises; isikud, kellel on ühine laps või kes ootavad ühist last, olenemata sellest, kas nad on olnud abielus või on elanud koos; või isikud, kelle vahel on või on olnud lähedane isiklik või intiimsuhe.

Korruga võib rakendada mitut esialgse õiguskaitse abinõu, mis on mõeldud kaitseks vägivalla eest.

Kui isiku suhtes on tarvitanud mis tahes füüsilist, seksuaalset, psühholoogilist või majanduslikku vägivalda endine või praegune abikaasa või muul viisil kannatanuga seotud isik, võib kohus või kohtunik – olenemata

sellest, kas vägivalda tarvitanud pool elab või on elanud kannatanuga samas majapidamises – näha kaitseks vägivalda eest ette esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise isiku põhjendatud avalduse või politsei kaudu esitatud avalduse alusel.

Samalaadseid meetmeid saab võtta, kui isiku suhtes kasutatakse vägivaldset sündi (s.o tegu või tegude kogum, sealhulgas ahistamine, seksuaalne sund, ähvardamine, alandamine, hirmutamine või mõni muu vägivaldne tegu, mille eesmärk on kahjustada, karistada või hirmutada kannatanut).

Avalduse esialgse õiguskaitse abinõude rakendamiseks kaitseks vägivalda eest võib esitada menetluse mis tahes etapis ja isegi enne hagiavalduse esitamist kohtule.

Tõendite tagamine

Kui isikul on alust arvata, et talle vajalike tõendite esitamine võib muutuda võimatuks või keeruliseks, võib ta paluda tagada sellised tõendid. Tõendite tagamise avalduse võib esitada menetluse mis tahes etapis ja isegi enne hagiavalduse esitamist kohtule.

Tõendite tagamise avaldust menetletakse kohtuistungil, kuhu on kutsutud avalduse esitaja ja huvitatud isikud. Kuid kohus võib seda avaldust menetleda ka siis, kui mõni neist isikutest kohale ei ilmu.

Kui tõendite tagamise avaldus esitatakse enne hagiavalduse esitamist, teeb kohus või kohtunik avalduse kohta otsuse kümne päeva jooksul selle kättesaamisest.

Potentsiaalseid huvitatud isikuid ei pea tõendite tagamiseks kohtusse kutsuma ainult kiireloomuliste asjade korral, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste rikkumise või potentsiaalse rikkumise korral või juhul, kui potentsiaalseid huvitatud isikuid ei ole võimalik kindlaks teha.

Kui tõendite tagamise kohta tehakse otsus kostja või teiste huvitatud isikute kohalolul, teavitatakse neid otsusest hiljemalt otsuse täitmisele pööramise ajal.

Kui kohtunik rahuldab tõendite tagamise avalduse enne seda, kui kohtule esitatakse hagiavaldus, määrab ta hagiavalduse esitamiseks tähtaja, mis ei tohi olla pikem kui 30 päeva.

Kui kohtunik otsustab rahuldada tõendite tagamise avalduse enne seda, kui esitatakse hagiavaldus, võib kohtunik nõuda, et hageja annaks tagatise mis tahes sellise kahju hüvitamiseks, mis võib kostjale tekkida tõendite tagamise meetme tõttu, kandes konkreetse rahasumma kohtutäituri deposiidikontole või andes samaväärse garantii.

Kohtuistungil ja tõendite tagamise käigus kogutud mis tahes tõendeid säilitatakse nii kaua, kui seda nõuab põhikohtuasja menetlev kohus.

Kui kohtuasja menetlev kohus ei suuda koguda teises linnas või piirkonnas asuvaid tõendeid, palub kohus või kohtunik asjakohasel kohtul teha konkreetseid menetlustoiminguid tema nimel.

2.2 Peamised tingimused

Esialgse õiguskaitse abinõude rakendamise võib ette näha ainult siis, kui on alust arvata, et varalist laadi vaidluses tehtava kohtuotsuse täitmisele pööramine võib muutuda keeruliseks või võimatuks või et intellektuaalomandi õiguse omaniku õiguseid rikutakse või võidakse rikkuda või et vajalike tõendite esitamine võib muutuda võimatuks või keeruliseks.

3 Abinõude ese ja laad

Intellektuaalomandiga seoses esitatavas esialgse õiguskaitse avalduses tuleb märkida esialgse õiguskaitse abinõu, mille rakendamist soovitakse.

Kättesaadavad on järgmised esialgse õiguskaitse abinõud:

- sellise vallasvara arestimine, millega seoses on väidetavalt rikutud intellektuaalomandi õigusi;
- kohustus kutsuda turult tagasi toode, millega seoses on väidetavalt rikutud intellektuaalomandi õigusi;

- keeld, mille kohaselt ei tohi teatavaid toiminguid teha kostja või isikud, kes osutavad teenuseid, mida kasutatakse intellektuaalomandi õiguste rikkumiseks, või isikud, kes võimaldavad selliste rikkumiste toimepanemist.

Nõude tagamise avalduses tuleb märkida, millise abinõu abil soovitakse nõue tagada.

Nõude tagamiseks on kättesaadavad järgmised abinõud:

- kostjale kuuluva vallasvara või talle kuuluvate rahaliste vahendite arestimine;
- vastava vallasvara registrisse või mis tahes muusse avalikku registrisse keeldu sisaldava märke tegemine (*aizlieguma atzīme*);
- kinnistusraamatusse või laevaregistrisse märke tegemine nõude tagamise kohta;
- laeva arestimine seoses merinõudega;
- keeld, millega ei lubata kostjal teha teatavaid toiminguid;
- kolmandatelt isikutelt saada olevate maksete arestimine, sealhulgas krediidasutustes ja muudes finantseerimisasutustes hoitavate rahaliste vahendite arestimine;
- täitmisele pööramise edasilükkamine (hõlmab kohtutäituritele kehtestatavat keeldu anda kohtuasjas tehtud otsuse alusel raha või vara võlausaldajale või võlgnikule või vara müügi peatamist).

Avalduses, mis käsitleb esialgse õiguskaitse võimaldamist kaitseks vägivalla eest, tuleb märkida ära rakendatav abinõu.

Vägivalla eest esialgse õiguskaitse võimaldamiseks on olemas järgmised abinõud:

- kostjat võidakse kohustada lahkuma kodust, kus on hageja alaline elukoht, ning tal võidakse keelata sinna tagasi pöörduda või seal viibida;
- kostjal võidakse keelata viibimine teatavas kauguses kodust, kus on hageja alaline elukoht;
- kostjal võidakse keelata teatavate kohtade külastamine;
- kostjal võidakse keelata hagejaga kokkusaamine ning temaga füüsilise või visuaalse kontakti loomine;
- kostjal võidakse keelata mis tahes suhtluse alustamine hagejaga;
- kostjal võidakse keelata hagejaga kokkusaamise või temaga suhtlemise korraldamine teiste inimeste vahendusel;
- kostjal võidakse ära keelata hageja isikuandmete kasutamine;
- kohus või kohtunik võib kehtestada kostjale muid keelde ja kohustusi eesmärgiga võimaldada hagejale esialgset õiguskaitset vägivalla eest.

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Neid abinõusid võib rakendada vallas- või kinnisvara, sealhulgas laevade, sularaha ning krediidasutustes ja muudes finantseerimisasutustes hoitavate rahaliste vahendite suhtes.

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Võlgniku vallasvara arestimisel tehakse vara inventuur, plommitakse vara (märkides ära, kes on mil viisil vara arestinud) ning võetakse see kaitse alla. Vara ei ole vaja plommida, kui see võib vara kahjustada või olulisel määral mõjutada vara väärtust.

Kohtutäitur annab arestitud vara hoiule füüsilisele isikule, kes allkirjastab kviitungi. Võlgnik või tema pereliikmed võivad vara edasi kasutada, kui vara omadustest lähtuvalt ei kaasne sellega vara hävimine või tema väärtuse oluline vähenemine.

Kui kohus või kohtunik rahuldab nõude tagamise avalduse enne seda, kui kohtule esitatakse hagiavaldus, võib kohus või kohtunik nõuda, et potentsiaalne hageja annaks tagatise mis tahes kahju hüvitamiseks, mida nõude tagamise meetmetega võidakse kostjale tekitada, kandes konkreetse summa kohtutäituri deposiidikontole. Krediidasutuses või mujal hoitavaid võlgnikule kuuluvaid hoiuseid ja muid rahalisi vahendeid võib arestida ainult kohtu väljastatud täitedokumendi või kohtutäituri täitekorralduse või prokuröri täitekorralduse alusel.

Kinnistusraamatusse tehtav märge nõude sissenõudmise või tagamise kohta ei võimalda omanikul teha mis tahes vabatahtlikke registritoiminguid.

Kui kohtunik rahuldab tõendite tagamise avalduse enne seda, kui kohtule esitatakse hagiavaldus, võib ta nõuda, et potentsiaalne hageja annaks tagatise mis tahes kahju hüvitamiseks, mida nõude tagamise meetmetega võidakse kostjale tekitada, kandes konkreetse summa kohtutäituri deposiidikontole või andes samaväärse garantii.

Esialgse õiguskaitsse abinõud võimaldavad autoril paluda kohtul tagada tsiviilnõue isegi siis, kui see nõue ei ole varalist laadi, vähendades sel viisil intellektuaalomandi õiguste potentsiaalsete rikkumiste arvu ja autori kantud kahju ulatust. Selliste meetmete abil on võimalik ennetada intellektuaalomandi õiguste rikkumisi ning taastada autori seadusest tulenevad huvid ja õigused, mida rikkumisega kahjustatakse.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Nõude tagamise abinõud jäävad jõusse kohtuotsuse jõustumise või menetluse lõpetamise päevani või kuni kohtunik tühistab nõude tagamise abinõu või asendab nõude tagamise abinõu mõne muu abinõuga.

Esialgse õiguskaitsse abinõud jäävad jõusse päevani, mil jõustub kohtuotsus.

Esialgse õiguskaitsse abinõud võib tühistada sama kohus huvitatud isiku avalduse alusel. Kui kohus jätab hagiavalduse rahuldamata, tühistatakse sellekohase kohtuotsusega ka esialgse õiguskaitsse abinõud. Kui asja kohtulikult ei arutata või menetlus lõpetatakse, tühistatakse kohtu otsusega esialgse õiguskaitsse abinõud. Esialgse õiguskaitsse abinõud jäävad jõusse päevani, mil jõustub kohtuotsus.

Kui esialgse õiguskaitsse abinõude võimaldamise otsus tehakse enne hagiavalduse esitamist kohtule ja hagiavaldust kohtu määratud tähtajaks kohtule tegelikult ei esitatagi, võib kohtunik otsustada tühistada tõendite tagamise abinõud potentsiaalse hageja või mõne teise huvitatud isiku või potentsiaalse kostja avalduse alusel.

Kui otsus tõendite tagamise abinõu rakendamiseks tehakse enne hagiavalduse esitamist kohtule ja hagiavaldust kohtu määratud tähtajaks kohtule tegelikult ei esitatagi, võib kohtunik otsustada tühistada tõendite tagamise abinõu tulevase hageja või kostja avalduse alusel.

Esialgse õiguskaitsse abinõud, mida rakendatakse kaitseks vägivalla eest, jäävad jõusse päevani, mil jõustub kohtuasjas tehtav lõplik otsus. Teatavatel juhtudel võib kohus oma otsuses täpsustada, et esialgse õiguskaitsse abinõud, mida rakendatakse kaitseks vägivalla eest, jäävad jõusse ka pärast kohtuotsuse jõustumist, kuid mitte kauemaks kui üheks aastaks pärast seda kuupäeva. Kui esialgse õiguskaitsse abinõud, mida rakendatakse kaitseks vägivalla eest, on ette nähtud kostja vastu, kes elas alaliselt hagejaga samas majapidamises (näiteks kui kostjal kästakse lahkuda kodust, kus on hageja alaline elukoht, ja tal on keelatud sinna tagasi pöörduda või seal viibida, või kui kostjal on keelatud viibimine teatavas kauguse kodust, kus on hageja alaline elukoht), võib kohus täpsustada, et esialgse õiguskaitsse abinõud, mida rakendatakse kaitseks vägivalla eest, jäävad jõusse mitte kauemaks kui 30 päevaks pärast kohtuotsuse jõustumist.

Esialgse õiguskaitsse abinõud, mida rakendatakse kaitseks vägivalla eest, jäävad jõusse päevani, mil jõustub kohtuniku otsus nende abinõude tühistamise kohta või mil kohtunik teeb otsuse, millega asendatakse esialgse õiguskaitsse abinõud muude meetmetega.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Nõude tagamine

Menetlusosalise põhjendatud avalduse alusel võib nõude tagamise abinõu tühistada sama kohus, kes selle abinõu rakendamise ette nägi, või siis kohus, kes hakkab asja sisuliselt menetlema.

Kümne päeva jooksul võib esitada edasikaebuse (*blakus sūdžiba*) kohtu otsuse peale, millega asendatakse nõude tagamise abinõu muu meetmega või millega jäetakse rahuldamata nõude tagamise avaldus või nõude tagamise abinõu tühistamise avaldus.

Kui nõude tagamise avaldus rahuldatakse, võib hageja esitada edasikaebuse kohtuotsuse selle osa peale, millega palutakse hagejal anda tagatis mis tahes sellise kahju hüvitamiseks, mis võib tekkida hageja nõude tagamise meetme tõttu.

Kui huvitatud isik ei ole nõude tagamise otsuse tegemise juures, hakatakse kümnepäevalist edasikaebuse esitamise tähtaega arvestama päevast, mil menetlusosaline saab otsuse kätte.

Esialgse õiguskaitse abinõud

Esialgse õiguskaitse abinõud võib tühistada sama kohus huvitatud isiku avalduse alusel.

Edasikaebuse võib esitada hageja avalduse alusel tehtud otsuse peale, millega asendatakse varem ette nähtud esialgse õiguskaitse abinõu muu meetmega, otsuse peale, millega jäetakse rahuldamata esialgse õiguskaitse abinõu rakendamise avaldus, või otsuse peale, millega jäetakse rahuldamata esialgse õiguskaitse abinõu tühistamise avaldus.

Kui huvitatud isik ei ole esialgse õiguskaitse abinõu võimaldamise otsuse tegemise juures, hakatakse kümnepäevalist edasikaebuse esitamise tähtaega arvestama otsuse kättetoimetamise päevast.

Tõendite tagamine

Tõendite tagamise avalduse rahuldamise otsust ei ole võimalik vaidlustada. Kuid kostja võib nõuda hüvitist tõendite tagamise meetme tõttu tekkinud kahju katmiseks, kui:

- tõendid tagatakse enne hagiavalduse esitamist ja kohtu määratud tähtajaks hagiavaldust tegelikult ei esitata;
- kostja vastu esitatud hagiavaldus jäetakse rahuldamata;
- asja ei hakata kohtulikult arutama;
- menetlus lõpetatakse, sest hagiavalduse esitas isik, kellel ei olnud selleks õigust, või sellepärast, et hageja võttis hagiavalduse tagasi.

Edasikaebuse võib esitada kohtuniku otsuse peale jätta rahuldamata tõendite tagamise avaldus või otsuse peale, mis tehti potentsiaalseid menetlusosalisi kohtusse kutsumata. Kui huvitatud isik ei ole tõendite tagamise otsuse tegemise juures, hakatakse kümnepäevalist edasikaebuse esitamise tähtaega arvestama otsuse kättetoimetamise või saatmise päevast.

Esialgne õiguskaitse kaitseks vägivalla eest

Menetlusosalise põhjendatud avalduse alusel võib esialgse õiguskaitse abinõud, mida rakendatakse kaitseks vägivalla eest, asendada mõne muu meetmega sama kohus, kes nägi ette nende abinõude rakendamise või kes hakkab asja sisuliselt menetlema.

Menetlusosalise põhjendatud avalduse alusel võib kaitseks vägivalla eest ette nähtud esialgse õiguskaitse abinõud tühistada sama kohus, kes nägi ette nende abinõude rakendamise või kes hakkab asja sisuliselt menetlema.

Kümne päeva jooksul võib esitada edasikaebuse otsuse peale, millega asendatakse kaitseks vägivalla eest ette nähtud esialgse õiguskaitse abinõu mõne muu meetmega või millega jäetakse rahuldamata avaldus esialgse õiguskaitse abinõude rakendamiseks kaitseks vägivalla eest või millega jäetakse rahuldamata kaitseks vägivalla eest rakendatud esialgse õiguskaitse abinõude tühistamise avaldus. Kui huvitatud isik ei ole otsuse tegemise juures, hakatakse kümnepäevalist edasikaebuse esitamise tähtaega arvestama otsuse kättetoimetamise päevast.

Viimati uuendatud: 05/04/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.